

وارد شد که الحمدلله به سرانجام نرسید.

از چه الگویی برای گزینش اعضای هیئت انتخاب استفاده می کردید؟

ترکیبی از مدیران فرهنگی و بچه‌های سینما را انتخاب می کردیم تا دغدغه‌ها متعادل شود. تلاش می کردیم ترکیب اعضا به نحوی باشد که انتظارات افکار عمومی از سینما را پوشش دهد و بهترین فیلم‌های به بخش مسابقه جشنواره راه پیدا کنند.

ارگان‌ها یا نهادهای خاصی که فرمودید در گزینش هیئت انتخاب دخالت نمی کردند؟

خیر، تعیین هیئت انتخاب جشنواره با پیشنهاد دبیر و با مشورت شورای سیاستگذاری جشنواره انجام می‌شد.

جنس چالش‌های هیئت داوران به چه شکلی بود؟ چون معمولاً حساسیت‌ها در هیئت انتخاب کمتر است و بیشتر دعوای هر سر هیئت داوران است.

در بحث داوری ما باید از اهالی سینما انتخاب کنیم و معمولاً بیشتر سینماگران صاحب نام فیلم دارند و شما خیلی دستتان بازی نیست. اکثر بازیگران شاخص در فیلم‌ها بازی کرده‌اند. ما یک لیستی تهیه می‌کنیم از سینماگران و بررسی می‌کنیم کسانی که بیشترین حضور موفق در جشنواره‌ها چه داخلی و چه خارجی را دارند و پیشکسوت هستند. حالا از بین این افراد تعداد زیادی خودشان در جشنواره فیلم دارند و ما حق انتخاب محدودی داریم. با این وجود همیشه سعی کرده‌ام با مشورت و همراهی شورای سیاستگذاری جشنواره بهترین‌های ممکن را انتخاب کنم.

به نظر تان ترکیب هیئت داوران به چه شکلی باید باشد تا داوری چندسویه باشد و خوب نتیجه بدهد؟

هیئت داوران معمولاً از عناصر مولف که بیشترین تاثیر گذاری در تولید فیلم دارند انتخاب میشوند. معمولاً کارگردان‌ها اولویت دارند چون به همه حوزه‌های تولید فیلم اشراف دارند. بعد از کارگردان، تهیه‌کننده، فیلمنامه نویس، بازیگر، فیلم‌بردار و منتقد سینمایی و طراح صحنه میتوانند در تیم داوری حضور داشته باشند. همه عناصر مهم هستند ولی جمع این عناصر می‌تواند به یک تشخیص مناسب برسد.

فرمودید کارگردان‌های شاخص را به عنوان داور انتخاب می‌کنید. چرا افرادی مثل آقای تاپیش از امسال حاتمی‌کیا هیچ وقت به عنوان داور انتخاب نشدند؟

آقای حاتمی‌کیا دو دوره در جشنواره فیلم داشتند. فیلم به وقت شام در دوره ۲۶، و فیلم خروج در دوره سی و هشتم. در دوره سی و ششم ایشان به طور مشترک با بهرام توکل کارگردان فیلم تنگه

ابوغریب، برنده سیمرغ بهترین کارگردانی شدند و به داوری‌های جشنواره انتقاد تندی داشتند که در مراسم اختتامیه ابراز کردند. از طرفی قضاوت بین دوستان و همکاران بسیار کار سختی است. یادم هست یک بار آقای فرهادی می‌گفتند داوری‌های جشنواره‌های خارجی را راحت قبول می‌کنم ولی اگر در همان جشنواره فیلم ایرانی باشد، برایم خیلی سخت می‌شود.

در بحث هیئت انتخاب و هیئت داوری شایعات در مورد لابی مطرح می‌شود. شما به عنوان دبیر چقدر از آن مطلع هستید؟

ممکن است که تهیه‌کنندگان یا کارگردان‌ها با کسی از اعضای هیئت انتخاب دوست یا همکار باشند و تماسی گرفته شود و سفارش فیلمی را کنند. این هیئت هم یا پنج نفر و یا هفت نفر هستند و باید با همدیگر به اجماع برسند. ولی می‌توانم بگویم در دورانی که من کار کردم، فیلمی نبوده که شایسته باشد و بیاید و انتخاب نشود. در هر دوره جشنواره، حدود ۳۰ درصد فیلم‌ها خیلی خوب هستند و ۳۰ درصد متوسط‌اند و ۳۰ درصد هم مرزی هستند. ممکن است در مرزی‌ها یکی بیرون رفته و فیلم دیگری جایگزینش شده باشد ولی در فیلم‌های خوب که معمولاً جزء کاندیداها بودند، این‌طور بوده که هر هیئت انتخاب دیگری هم بود، همین‌ها را انتخاب می‌کرد.

سازمان‌هایی مثل فارابی، اوج،

اگر برگردم، به خصوص در بخش بازیگری پیشنهاد می‌کنم دو جایزه اهدا شود. یادم هست دوره‌ای که آقای هوتن شکیبا برای فیلم خانم آبیار جایزه را گرفتند، خیلی همه از بازی ایشان شگفت‌زده شده بودند. اما دو تا گزینه دیگر هم داشتیم. حامد بهداد در فیلم آقای میر کریمی و آقای نوید محمدزاده که دو فیلم در جشنواره داشتند. هر دو خوب بازی کرده بودند. درباره حامد بهداد همه می‌گفتند که این بهترین بازی‌اش بود. هر کدامشان انتخاب می‌شد، بقیه حق داشتند که ناراحت شوند. بعدها یکی از منتقدین سینما به من گفت که ای کاش در آنجا یا دو تا سیمرغ و یا حداقل دیپلم افتخار می‌دادید

حوزه هنری و... فشاری برای حضور فیلم‌هایشان نمی‌آوردند؟

طبعاً همه این نهادها دوست دارند فیلم‌شان در جشنواره باشد اما خواست‌های اینها در رای و نظر هیئت انتخاب تاثیری نداشت. در آن دوره فیلم‌های اوج واقعا خوب بودند و انتخاب شدند و حتی در چند بخش، کاندید شدند و جایزه گرفتند. فیلم‌هایی هم بوده که برخی از همین نهادها ساخته‌اند و قوی نبوده و انتخاب هم نشده‌است.

یکی از حواشی که سال ۱۹۶ ایجاد شد این بود که تعداد زیادی جایزه در جشنواره داده شد. در بعضی رشته‌ها دو سیمرغ و دیپلم افتخار وجود داشت. برخی‌ها هم می‌گفتند با فشار برخی نهادها سیمرغ‌ها زیاد شده. دلیل این اتفاقات چه بود؟

این به داورها و سختی کارشان برمی‌گردد. آن سال تنگه ابوغریب و به وقت شام، فیلم‌های بیگ پروداکشن حوزه دفاع مقدس بودند و هر دو فیلم‌های سختی به حساب می‌آمدند. داورها چندین ساعت درباره‌شان گفت‌وگو کردند ولی باز هم به جمع‌بندی نرسیدند. در این مدل داوری‌ها درست است که رای اکثریت ملاک است ولی باید اجماع حاصل شود. این‌طور نیست که هفت نفر داور داشته باشیم؛ چهار تا موافق باشند و سه تا مخالف. تقریباً این‌طور است که یک فیلم برای گرفتن سیمرغ حداقل باید به پنج رای برسد. هر چند بیشتر وقت‌ها فیلم‌ها شش رای هفت رای را دارند. در حوزه فرهنگ و هنر باید همدیگر را قانع کنند تا به یک اجماعی برسند. در آنجا هر کاری کردیم نتوانستیم آن اجماع را شکل بدهیم. اینجا بود که پیشنهاد دو تا سیمرغ داده شد و همه هم پذیرفتند. به نظر من متصلاً کردن قوانین کاری درستی نیست و گاهی به ضرورت می‌توان آن‌ها را تغییر داد. در دوره بعدی این کار را نکردیم و سختگیری کردیم، که شاید درست نبود. دوره‌ای که آقای هوتن شکیبا برای فیلم شبی که ماه کامل شد خانم آبیار، سیمرغ بهترین بازیگری را گرفتند، اکثر داوران از بازی ایشان شگفت‌زده شده بودند. اما دو تا گزینه دیگر هم داشتیم. حامد بهداد در فیلم قصر شیرین آقای میر کریمی و آقای نوید محمدزاده در دو فیلم متری شیش و نیم و سرخیوست بازی درخشانی داشتند. بعدها یکی از منتقدین سینما به من گفت که ای کاش در آنجا دو تا سیمرغ و یا حداقل دیپلم افتخار می‌دادید. بعضی مواقع این طوری شرایط سخت می‌شود.

در جشنواره سی و هشتم آقای راد داور بودند و جواد عزتی در فیلم «شنای پروانه بازی درخشانی داشت اما نامزد دریافت جایزه نشد و این مسئله حواشی زیادی ایجاد کرد. از این مسئله که عده‌ای می‌گفتند عزتی از فجر مطرود شده یا اینکه سعید راد با اصرار و فشار اسمش را از کاندیداها حذف کرده. این

